

Szczegółowy program szkolenia ustawicznego dla pielęgniarek i położnych pracujących w ośrodku medycznie wspomaganej prokreacji, których czynności mają bezpośredni wpływ na jakość komórek rozrodczych i zarodków. Program obejmuje 25 godzin dydaktycznych, w tym nie mniej niż 10 godzin zajęć praktycznych.

Tematy zajęć (z uwzględnieniem zajęć teoretycznych i praktycznych).

1. Polskie i europejskie przepisy prawne dotyczące medycznie wspomaganej prokreacji oraz gromadzenia, testowania, przetwarzania, przechowywania i dystrybucji komórek rozrodczych i zarodków – omówienie aktów prawnych.
  - a. Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 roku o leczeniu niepłodności i akty wykonawcze do ustawy.
    - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 października 2015 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinna odpowiadać dokumentacja dotycząca komórek rozrodczych i zarodków (Dz. U. poz. 1686).
    - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać system zapewnienia jakości w ośrodku medycznie wspomaganej prokreacji oraz w banku komórek rozrodczych i zarodków (Dz. U. poz. 1727).
    - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie rejestru dawców komórek rozrodczych i zarodków (Dz. U. poz. 1745).
    - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie szkoleń w zakresie pobierania, przetwarzania, przechowywania, testowania i dystrybucji komórek rozrodczych i zarodków przeznaczonych do zastosowania w procedurze medycznie wspomaganej prokreacji (Dz. U. poz. 1740).
    - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 października 2015 r. w sprawie niepowtarzalnego oznakowania i monitorowania komórek rozrodczych i zarodków (Dz. U. poz. 1747).
    - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 października 2015 r. w sprawie wywozu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przywozu na to terytorium komórek rozrodczych i zarodków (Dz. U. poz. 1748).
    - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 października 2015 r. w sprawie wymagań zdrowotnych dla kandydata na dawcę komórek rozrodczych w celu dawstwa partnerskiego i dawstwa innego niż partnerskie oraz dla biorczyni komórek rozrodczych i zarodków oraz szczegółowych warunków pobierania komórek rozrodczych w celu zastosowania w procedurze medycznie wspomaganej prokreacji (Dz. U. poz. 1718).

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 października 2015 r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia ośrodka medycznie wspomaganey prokreacji (Dz. U. poz. 1750).
  - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 października 2015 r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia banku komórek rozrodczych i zarodków (Dz. U. poz. 1752).
- b. Przepisy Unii Europejskiej.
- Dyrektywa 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie ustalenia norm jakości i bezpiecznego oddawania, pobierania, testowania, przetwarzania, konserwowania, przechowywania i dystrybucji tkanek i komórek ludzkich (Dz. Urz. UE L 102 z 07.04.2004, str. 48).
  - Dyrektywa Komisji 2006/17/WE z dnia 8 lutego 2006 r. wprowadzającej w życie dyrektywę 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do niektórych wymagań technicznych dotyczących dawstwa, pobierania i badania tkanek i komórek ludzkich (Dz. Urz. UE L 38 z 09.02.2006, str. 40).
  - Dyrektywa Komisji 2006/86/WE z dnia 24 października 2006 r. wykonującej dyrektywę 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie wymagań dotyczących możliwości śledzenia, powiadamiania o poważnych i niepożądanych reakcjach i zdarzeniach oraz niektórych wymagań technicznych dotyczących kodowania, przetwarzania, konserwowania, przechowywania i dystrybucji tkanek i komórek ludzkich (Dz. Urz. UE L 294 z 25.10.2006, str. 32).
  - Dyrektywa Komisji 2012/39/UE z dnia 26 listopada 2012 r. zmieniającej dyrektywę 2006/17/WE w odniesieniu do niektórych wymagań technicznych dotyczących badania tkanek i komórek ludzkich (Dz. Urz. UE L 327 z 27.11.2012, str. 24).
2. Zasady przejrzystości, bezpieczeństwa i nadzoru nad ośrodkami medycznie wspomaganey prokreacji i bankami komórek rozrodczych i zarodków.
- a. Aspekty praktyczne.
  - b. Aspekty teoretyczne.
3. Rekomendacje dotyczące diagnostyki i leczenia niepłodności.
- a. Standardy europejskie, światowe i krajowe (Polskiego Towarzystwa Medycyny Rozrodu, Sekcji Płodności i Niepłodności Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego). Standardy i kodeksy praktyki dla lekarzy prowadzących leczenie z zastosowaniem metod medycznie wspomaganey prokreacji w Ośrodku medycznie wspomaganey prokreacji.
    - Algorytmy diagnostyczno-lecznicze w zastosowaniu do niepłodności pod redakcją prof. dr hab. n. med. Sławomira Wołczyńskiego, dr n. med. Michała Radwana – Polskie Towarzystwo Medycyny Rozrodu i Polskie Towarzystwo Ginekologiczne.
    - Rekomendacje dotyczące diagnostyki i leczenia niepłodności Waldemar Kuczyński, Rafał Kurzawa, Przemysław Oszukowski, Leszek Pawelczyk, Ryszard

Poręba, Stanisław Radowicki, Robert Spaczyński, Marian Szamatowicz, Sławomir Wołczyński - Postępowanie z niepłodną parą 2014 - Polskie Towarzystwo Ginekologiczne.

- Fertility problems: assessment and treatment – National Institute for Health and Care Excellence - Clinical guideline Published: 20 February 2013.
4. Ośrodek medycznie wspomaganą prokreacji – zasady działania w świetle obowiązujących przepisów prawnych.
    - a. Podstawy prawne i organizacyjne.
    - b. Osoba odpowiedzialna za jakość w Ośrodku medycznie wspomaganą prokreacji:
      - wymagane wykształcenie i doświadczenie,
      - stanowisko, pozycja, rola i zadania,
      - obowiązki (w szczególności: dbanie o działanie zgodnie z ustawą, przekazywanie danych do rejestru dawców komórek rozrodczych i zarodków, powiadamianie o zdarzeniach nieporządnym i niepożądnym reakcjach).
    - c. Zasady funkcjonowania.
    - d. Wyposażenie.
    - e. Personel.
    - f. Organizacja procedury medycznie wspomaganą prokreacji.
    - g. Współpraca z bankami komórek rozrodczych i zarodków, innymi ośrodkami medycznie wspomaganą prokreacji oraz innymi podmiotami.
    - h. Zarządzanie ośrodkiem medycznie wspomaganą prokreacji.
    - i. Systemy zapewnienia jakości i zarządzania ryzykiem w Ośrodku medycznie wspomaganą prokreacji.
    - j. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.
    - k. Powiadamianie o istotnym niepożądnym reakcjach i istotnym zdarzeniach niepożądnym.
    - l. Raportowanie procedur.
    - m. Kontrola.
  5. Postawy etyczne stosowania metod medycznie wspomaganą prokreacji.
  6. Zasady dobrej praktyki medycznej w medycznie wspomaganą prokreacji.
  7. Praktyczne aspekty organizacji medycznie wspomaganą prokreacji - od wizyty wstępnej do porodu.
  8. Zasady prowadzenia dokumentacji dotyczącej wszystkich etapów leczenia metodami rozrodu wspomaganego medycznie.
  9. Komunikacja z pacjentami:
    - a. Zasady prawidłowej komunikacji z pacjentami.
    - b. Podstawowe błędy w komunikacji z pacjentami – jak ich unikać.
    - c. Informowanie pacjentów leczonych metodami medycznie wspomaganą prokreacji.

10. Zasady odbierania od Pacjentów świadomej zgody na leczenie z zastosowaniem metod medycznie wspomaganej prokreacji.
11. Odpowiedzialność cywilna.
12. Standardy jakości i bezpieczeństwa leczenia metodami medycznie wspomaganej prokreacji.
13. Dokumentacja czynności i procesów.
  - a. Zakres koniecznych parametrów.
  - b. Kontrola warunków zewnętrznych.
  - c. Elektroniczne bazy danych.
  - d. Współpraca z rejestrem dawców komórek rozrodczych i zarodków.
14. Podstawowe informacje w zakresie kwalifikacji do zapłodnienia pozaustrojowego.
  - a. Bezwzględne i względne wskazania medyczne
  - b. Minimum diagnostyczne.
  - c. Najczęstsze zdarzenia niepożądane i niepożądane reakcje.
  - d. Powikłania u pacjentów leczonych technikami rozrodu wspomaganego medycznie:
    - zespół hiperstymulacji jajników,
    - krwawienia,
    - uszkodzenia narządowe, infekcyjne.
15. Podstawowe informacje w zakresie dawstwa komórek rozrodczych i zarodków do zastosowania u ludzi w procedurze medycznie wspomaganej prokreacji ze szczególnym uwzględnieniem informacji w zakresie:
  - a. dawstwa partnerskiego i dawstwa innego niż partnerskie,
  - b. ram i podstaw prawnych,
  - c. zasad postępowania,
  - d. anonimowości,
  - e. wskazań medycznych,
  - f. doboru dawców - dobór pod względem fenotypowym,
  - g. świadomej zgody pacjentów,
  - h. dokumentowania czynności.
16. Podstawowe informacje w zakresie zabezpieczenia płodności na przyszłość:
  - a. wskazania, w tym wskazania onkologiczne.
17. Metody przywracania płodności.
18. Komórki rozrodcze i zarodki w procedurze medycznie wspomaganej prokreacji.
  - a. Wpływ warunków zewnętrznych - temperatura, wilgotność, przepływ powietrza.
  - b. Kontrola warunków.
  - c. Zapewnienie jakości.
19. Koordynacja sali zabiegowej oraz laboratorium embriologicznego.
  - a. Identyfikacja kluczowych elementów wpływających na jakość i bezpieczeństwo procedur.

20. Indywidualna kontrola jakości pracy lekarza wykonującego przeniesienie komórek rozrodczych albo zarodków do organizmu bioczyni.
  - a. Standaryzacja opisów warunków przeniesienia.
  - b. Kontrola bezpieczeństwa przeniesienia.
21. Profilaktyka niepłodności.
  - a. Styl życia, stres, środowisko, infekcje, dieta, choroby współistniejące – wpływ na płodność.
  - b. Działania prozdrowotne oraz eliminacja czynników ryzyka.
22. Diagnostyka niepłodności.
  - a. Znaczenie wywiadu medycznego i ocena wyników uprzedniego leczenia.
  - b. Ocena potencjału rozrodczego- Ocena rezerwy jajnikowej.
  - c. Metody obrazowe oraz diagnostyka endokrynologiczna.
  - d. Identyfikacja czynnika sprawczego w niepłodności.
23. Podstawy fizjologii procesów rozrodczych.
24. Opieka przedkoncepcyjna.
25. Podstawowe wiadomości w zakresie analizy nasienia.
26. Podstawowe informacje dotyczące indukcji jajczkowania oraz kontrolowanej hiperstymulacji jajników, w szczególności:
  - a. podstawy fizjologiczne,
  - b. protokoły stymulacyjne i ich dobór.
27. Podstawy monitorowania przebiegu leczenia.
  - a. Ocena ultrasonograficzna i endokrynologiczna stymulacji i kontrolowanej hiperstymulacji jajników.
28. Pobranie komórek jajowych:
  - a. techniki,
  - b. rodzaje znieczulenia,
  - c. wymagania sprzętowe,
  - d. wpływ czynników zewnętrznych.
29. Inseminacja nasieniem partnera i dawcy- podstawy.
  - a. Terapie wspomagające.
  - b. Efektywny czas leczenia.
  - c. Rodzaje zabiegów.
  - d. Ryzyko i skuteczność.
  - e. Standardy zapobiegania ciąży wielopłodowej.
30. Podstawowe zagadnienia z zakresu przeniesienia zarodków do macicy (embryo transfer).
  - a. Techniczne aspekty transferu.
  - b. Leczenie uzupełniające.
31. Ciąża po leczeniu metodami medycznie wspomaganey prokreacji.
  - a. Powikłania u ciężarnej.

- b. Powikłania u płodów i noworodków.
  - c. Zasady monitoringu rozwoju dzieci po leczeniu metodami medycznie wspomaganej prokreacji.
32. Podstawowe zagadnienia dotyczące dawstwa komórek rozrodczych i zarodków.
- a. Ramy prawne.
  - b. Dawstwo partnerskie, dawstwo inne niż partnerskie.
  - c. Dawstwo zarodka.
  - d. Zasady postępowania.
  - e. Anonimowość.
  - f. Świadoma zgoda.
  - g. Dawcy zwiększonego ryzyka.
33. Podstawowe zagadnienia dotyczące organizacji pracy w laboratorium seminologicznym.
- a. Kontrola jakości i dokumentacja.
  - b. Znakowanie próbek biologicznych.
34. Podstawowe zagadnienia dotyczące uzyskiwania plemników z tkanki jądrowej oraz najądrzy.
- a. Rodzaje zabiegów.
35. Bank Komórek rozrodczych i zarodków – zasady działania w świetle obowiązujących przepisów prawnych.
- a. Podstawy prawne i organizacyjne.
  - b. Zasady funkcjonowania.
  - c. Osoba odpowiedzialna za jakość w Banku komórek rozrodczych i zarodków.

Zatwierdzam

.....

Dr hab. n. med. Michał Radwan
Kierownik Ośrodka medycznie wspomaganej prokreacji